

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/37183-50
Saksbehandler Mats Stave Aanonsen

Utvalg	Møtedato
Fylkeseldrerådet	18.05.2026
Råd for likestilling, inkludering og mangfold i Agder	19.05.2026
Råd for personer med funksjonsnedsettelse i Agder	20.05.2026
Ungdommens fylkesutvalg 2026	21.05.2026
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	29.05.2026

Fordeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2026

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalget vedtar at fremlagte tabeller, med forslag til fordeling av 135,0 mill. kroner, legges til grunn for fylkeskommunens prioritering av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet for 2026.

Vedlegg

Nærmiljøanlegg 2026

Ordinære anlegg 2026

Fylkesvis fordeling av rammebeløp for tilskudd til idrettsanlegg i kommunene i 2026

Sammendrag

Kulturdepartementet stiller i år 120,1 mill. kroner til Agder fylkeskommunes disposisjon for detaljfordeling 2026. I tillegg har fylkeskommunen gjennom opptjente renter og inndratte midler opparbeidet 14,9 mill. kroner i disponible midler, som gjør at samlet beløp til fordeling er 135,0 mill. kroner.

Det ble i år godkjent 148 søknader om spillemidler med et samlet søknadsbeløp på 142,8 mill. kroner. Fordelingen av spillemidler 2026 er basert på Kulturdepartementets føringer og kommunenes egne prioriteringer. I tillegg er fordelingen gjort i tråd med prinsipper vedtatt i Regional plan for fysisk aktive liv i Agder 2024 – 2034.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at fremlagt forslag til fordeling av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2026 vedtas.

Saksopplysninger

Regjeringen fordeler hvert år overskuddet i Norsk Tipping, hvor en stor andel av beløpet øremerkes til utbygging av idrettsanlegg i kommunene. For 2026 ble hovedfordelingen gjennomført 7. mai, og det totalt avsatt 2 066,5 mill. kroner av overskuddet i Norsk Tipping til dette formålet.

Kulturdepartementet stiller i år 120,1 mill. kroner til Agder fylkeskommunes disposisjon for detaljfordeling i 2026. Dette er en reduksjon på 22,5 mill. kroner fra i fjor, men fordelingen baserer seg blant annet på søknadsbeløpet fra Agder på 142,8 mill. kroner, som gir en innvilgelsesprosent på 84 prosent. Til sammenligning var innvilgelsesprosenten på henholdsvis 64,7 prosent i 2025, 41,6 i 2024 og 38,4 prosent i 2023.

Agder fylkeskommune har opparbeidet disponible spillemidler gjennom påløpte renter på midlene som står på konto i påvente av at anleggsprosjektene ferdigstilles, og ved at det inndras spillemidler fra idrettsanlegg som blir realisert til en lavere kostnad enn budsjettet. Både inndratte midler og påløpte renter skal benyttes til idrettsanlegg, og i løpet av 2025 ble det inndratt og oppspart renter som per 31. desember 2025 tilsvarte 14,9 mill. kroner. Inkludert tildelingen fra Kulturdepartementet på 120,1 mill. kroner betyr det et samlet beløp på 135,0 mill. kroner til fordeling, som er 21,1 mill. kroner lavere enn i 2025.

I år er det kommet inn 161 søknader om spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, hvorav 71 søknader er fra frivillige lag og foreninger. Det tilsvarer 44 prosent av søknadene, og er en økning fra 36 prosent i 2025, 27 prosent i 2024 og 19 prosent i 2023.

Det var 3 søknader som var feilregistrert og 10 søknader som ikke kunne godkjennes innen fristen 15. april, som betyr at det ble godkjent 148 søknader. Av de godkjente søknadene er 121 nye, mens de resterende 27 er tidligere godkjente søknader som venter på tildeling av spillemidler – som tilsvarer 82 prosent. Dette er en god økning fra rundt 50 prosent som har vært gjennomsnittet de siste 15 årene. Dette gjenspeiler at det er mer midler tilgjengelig i ordningen, slik at færre søknader må omsøkes flere ganger.

Ordinære anlegg: I år kom det inn 94 søknader om midler til ordinære anlegg, hvorav syv ble underkjent. Avslagene er hovedsakelig gjort i dialog med søker, som ønsker å trekke søknaden i denne omgang og heller søke igjen ved neste søknadsperiode. Det var også en søker vi ikke oppnådde kontakt med, og søknaden hadde derfor flere mangler som ikke

ble rettet opp innen fristen. Derfor ble det i år fremmet totalt 87 godkjente søknader. Godkjent søknadssum på ordinære anlegg er 128 mill. kroner.

Det er godkjent flest søknader om midler til fotballanlegg (20 søknader, hvorav 10 er søknader om rehabilitering av lysanlegget), friluftslivsanlegg (14 søknader) og idrettshaller og aktivitetssaler (10 søknader, hvorav tre er etablering av idrettshall og resterende er rehabiliteringer). Disse tre anleggskategoriene også de mest omsøkt de siste årene.

Nærmiljøanlegg: Det er i år innsendt 64 søknader om midler til nærmiljøanlegg, hvorav tre ble underkjent. To av avslagene er gjort gjennom dialog med søker, mens det siste avslaget baseres på at prosjekter som omsøkes ikke er søknadsberettiget.

Det vil si 61 godkjente søknader, med en godkjent søknadssum på totalt 14,8 mill. kroner. De anleggstypene det søkes mest om er ulike ball-/flerbruksflater, gapahuker, trimparker og diskgolfbaner – gjerne knyttet til uteområdet på skoler og i nærhet av bo- og oppholdsområder.

Vurderinger

Norsk Tipping rapportert om rekordhøyt overskudd for 2024, omtrent en milliard kroner mer enn i 2023, mens overskuddet for 2025 er noe lavere enn fjoråret.

I år ble det godkjent 148 søknader, mot 187 søknader i fjor. Søknadsbeløpet på Agder er 77,5 mill. kroner lavere enn i fjor, og 128,1 mill. kroner lavere enn i 2024. Derfor har Kulturdepartementet stilt 22,5 mill. kroner mindre til disposisjon enn i fjor, men på den andre siden har innvilgelsesprosenten aldri vært høyere enn i år; 84 prosent. Samlet tildelingsbeløp på 135,0 mill. kroner tilsvarer 95 % av søknadsbeløpet på Agder.

Vi ser en klar nedgang i antall søknader og søknadsbeløp, men hovedgrunnen til dette er at det er mer tilgjengelige midler i den årlige fordelingen – og på den måten er det langt flere eldre søknader som tildeles midler og som ikke lenger trekker opp det årlige søknadsbeløpet. Den årlige investeringen i nye søknader har holdt seg relativt jevn de siste årene.

Ettersom det ikke er tilstrekkelig midler til at alle godkjente søknader kan tildeles midler, er det flere punkter som vektlegges når detaljfordelingen gjennomføres og søknader prioriteres. I tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet legges det føringer for fylkeskommunenes detaljfordeling. Søknader som tidligere har fått deltildeling (gjentatte søknader) skal tildeles resterende beløp, eller en del av resterende beløp, og søknader knyttet til anlegg spesielt tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne skal prioriteres.

Det betyr at de fire søknadene som i år er gjentatt, skal tildeles resterende beløp, eller en del av resterende beløp. Dette gjelder følgende søknader:

Arendal: Arendal idrettspark hurtigløpsbane

Kristiansand: Tangvallhallen idrettshall

Birkenes: Ørnefjellbanen skytebane 100m, rehabilitering

Bykle: Hovden Fjellbad treningsbasseng 25m

Det er i år tre søknader som tildeles et delbeløp, som vil defineres som gjentatte søknader i neste søknadsperiode, og disse markeres med tildelingsprosent i oversikten over prioriterte søknader. Det gjør at 7,8 mill. kroner er bundet til disse søknadene ved fordeling av spillemidler i 2027.

Fylkeskommunen mottar kommunenes prioriteringer i et oversendelsesbrev som følger spillemiddelsøknadene fra kommunene, med politisk vedtak som viser prioritert rekkefølge på søknadene. Denne lista er utgangspunktet for detaljfordelingen av spillemidler, men det gjøres unntak.

Frivillige lag og foreninger har de siste årene vært sterkt preget av pandemi og dyrtid. I tillegg ser vi at søknadsmassen blir stadig mer preget av søknader fra det frivillige – andelen søknader fra det frivillige har aldri vært høyere enn nå. Derfor vil søknader fra frivillige lag og foreninger stå høyt også på årets prioriteringsliste.

Søknader tilknyttet dagsturhytteprosjektet er prioritert, og nå er alle 25 hyttene i dagsturhytteprosjektet omsøkt spillemidler - hvor Gjerstad var siste som gjensto.

I desember 2024 ble Regional plan for fysisk aktive liv i Agder 2024 – 2034 vedtatt, og i denne planen er det nedfelt noen prinsipper for fordelingen av spillemidler og prioriterte anleggstyper:

- Inkluderende anlegg som nærmiljøanlegg, svømmeanlegg, isflater, turstier og lyssatte turveier
- Nærmiljø- og friluftslivsanlegg: godkjente søknader tildeles midler første året
- Anlegg med regional betydning
- Anlegg med høyt brukerpotensial og flerbruksmuligheter (spesielt for barn og unge og egenorganiserte), samt områder med lav anleggsdekning og særlige levekårsutfordringer

Årets fordeling tilgodeser alle søknader, hvorav det kun er tre søknader som ikke tildeles hele beløpet. Det gjør at etterslepet (mangel på tilgjengelige midler til fordeling) på Agder nå er lavere enn noensinne. Før pandemien var etterslepet i Agder på mellom 240 og 265 mill. kroner årlig, mens i fjor var den på 64 mill. kroner. I 2026 vil etterslepet i Agder være 7,8 mill. kroner, som vil si at ventetiden i er borte.

Regionplan Agder 2030

Spillemidler til bygging av anlegg for idrett og fysisk aktivitet bidrar til å oppfylle hovedmålet i Regionplan Agder 2030 om å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region, innenfor hovedsatsingsområdet «Kultur». Her dekkes avsnittet knyttet til at alle innbyggere opplever å ha god tilgang til et bredt spekter av idrettstilbud i nærheten. Fordelingen av spillemidler følger også vedtatte prinsipper i Regional plan for fysisk aktive liv i Agder 2024 – 2034.

De viktigste målgruppene for bruk av spillemidler til idrettsformål er barn (6–12 år) og ungdom (13–19 år).

Økonomiske konsekvenser

Årets fordeling av spillemidler dekkes på kontostreng 500100 – 775 – 491 - 50014910

Konklusjon

Hovedutvalget vedtar at fremlagte tabeller, med forslag til fordeling av 135,0 mill. kroner, legges til grunn for fylkeskommunens prioritering av spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet for 2026.

Kristiansand, 07.05.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør